

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 3. Vtrùm Deus ex se ipso cognoscat creaturas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

illa utique, non ut determinatum partiale, sed ut conditio ad determinationem requirita se habent.

35 Quoniam verò iuxta doctrinam generalem statutam loco citato Deus non potest affirmatiue iudicari expressè, & formaliter prout connotans creaturas, quin per tale iudicium, supposità apprehensione simplici earum, ipsa creatura tacite, sine virtualiter affirmetur: scire opus est, Deum prout connotantem creaturas, alias simpliciter apprehensas, ad duo iudicia diuersa determinare posse, de factoque subinde dicendum esse determinare obiectiue se solo intellectum suum, habentibus se creaturis ut mera conditio ne obiectiua ad tales determinationes. Primum videlicet ad iudicium, quod tam de creaturis, quam de ipso Deo expressa, & formalis affirmatio sit: & hoc est iudicium, per quod iuxta presentem propositionem creatura cognoscitur in Deo prout ipsas connotante. Deinde ad iudicium, quod solius Dei sit affirmatio expressa, & formalis, creaturarum verò, alias apprehensarum simpliciter, dumtaxat virtualis. Quod iudicium rursus mouet intellectum diuinum ad aliud de creaturis expressum, etiam & formale: & hoc est iudicium, per quod creatura dicuntur ex Deo prout ipsas connotante cognosci iuxta doctrinam tradendam in seq. quaest.

36 Ex dictis autem in tota presente colligitur, bifariam imprimis posse vnum obiectum determinare intellectum Dei ad cognoscendum alterum. Primum; quia cum illo connexum est metaphysice. Secundò: quia sine illo cognito comprehendere non potest. Connexio autem metaphysica obiecti aut ipsi intrinseca, eaque vel cum termino à se adequatè distincto, vel cum parte sui esse potest; aut ipsi semiextrinsece proteniens à connotato, eaque cum connotato ipso. Iuxta quos quatuor determinandi modos possibiles in vno obiecto comparatione alterius totidem modis potest Deus cognoscere vnum obiectum in altero, & creaturas in se ipso, aut in aliquo predicato sui, prout constat ex dictis. Porro, quacunque titulo connexionis cum alio ad illud cognoscendum determinat, etiam determinat titulo comprehensibilitatis, quatenus sine tali termino cognito, utpote ad se pertinente, comprehendere non possunt.

QVAESTIO III.

Vtrum Deus ex se ipso cognoscat creaturas.

37 **I**D est, per cognitionem oriundam ex cognitione sui, ab eaque distinctam aliquo modo, ut saepe in superioribus explicauimus. Pro negatiua parte sunt Recentiores, qui vniuersaliter existimant, cognitionem vnus ex alio imperfectionem praesferre. Affirmatiuam verò tuentur Herice disput. 5. de Scient. cap. 5. & alij.

Propositio 1.

38 Deus ex se ipso cognoscit creaturas tam existentes, quam possibiles; ex

se, inquam, non formaliter, sed virtualiter.

Hac propositio expressa videtur apud D. Dionysium loco citato quaest. praeced. proposit. 1. Fauet ei etiam S. Tho. tum loco ibi citato ex lib. 1. contra Gent. dicens, Deum cognoscere alia à se in essentia sua visitatum 1. par. quaest. 14. artic. 6. ad 2. dum ait, essentiam diuinam ducere ad cognitionem creaturae. Nec refragatur artic. 7. dicens, Deum non per causam prius cognitam, sed in causa cognoscere effectus. Hic enim tantum intendit remouere à Deo discursum formalem, ut ex contextu constat. Fauent item verba Concilij Valentini relata num. 15. sine. Ratione etiam ostenditur propositio. Quia, ut vniuersaliter statuimus disput. 23. quaest. 7. modus cognoscendi vnum ex alio per virtuale quoddam genus diuersus nullatenus repugnat Deo; de factoque consequenter datur in illo, quoties vnum obiectum ut cognitum, sine medià sui cognitione ad cognitionem mouet alterius obiecti. Mouet autem, quoties primum medium est obiectiue determinans ad cognoscendum secundum, vel quia cum illo connexum est, vel quia sine illo cognito comprehendere non potest. Sed Deus ratione suae omnipotentiae, ceterarumque subinde formalitatum suarum, si considerentur quoad entitatem; tum ratione suae scientiae, volitionis, Verbiue sui, & Spiritus sancti, si considerentur quoad denominationem ad creaturas omnes tam existentes, quam possibiles respectiuam, medium est obiectiue determinans ad cognoscendas tales creaturas vel ob connexionem, quam habet cum illis, vel, quia sine illis cognitis comprehendere non potest, ut satis constat ex dictis quaest. praeced. Ergo Deus ex se ipso, ex suauè omnipotentia, ex alijsque suis formalitatibus sumptis quoad entitatem; tum ex sua scientia, volitione, Verboque, & Spiritu sancto prout respicientibus dictas creaturas, ipsas creaturas cognoscit. Et confirmari potest. Quia, ut vidimus disput. 24. quaest. 4. Deus se ipsum ex creaturis cognoscit. Ergo potiore iure creaturas cognoscet ex se ipso. Itaque Deus non solum determinat ad comprehensionem sui, quae indiuisim creaturas etiam tangat, sed etiam ad comprehensionem sui ex duplici actu coalescentem, quorum altero ipse Deus solus, altero verò à primo virtualiter emanante creaturae sole tangantur iuxta doctrinam datam supra disput. 24. quaest. 5. num. 40. Et vniuersè Deus cognoscit creaturas ex omni obiecto; in quo iuxta dicta quaest. praeced. cognoscit illas: eoquod omne medium idoneum comparatione Dei ad cognoscendum aliud in se, est quoque idoneum ad cognoscendum idem ex se; ut satis ex dictis notum est.

39 Vnde in hac re mihi non placet consequentia P. Herice. Qui, cum docuisset disput. 4. cap. 3. Deum se non cognoscere ex creaturis, modò dicit, Deum creaturas ex se ipso cognoscere: discrimenque reddit: quia Deus medium nobilissimum, ac perfectissimum est respectu creaturarum; se, cus verò creaturae respectu Dei. Sed malè: quia, si perfectio entitatiua medij, aut imperfectio esset ad propositum attendenda, neque in creaturis se ipsum cognosceret Deus, contra id, quod ipse Herice nobiscum docuit eadem disput. 4. cap. 2. nam etiam sunt creaturae imperfectum medium respectu Dei cogniti in ipsis.

Maior

Maior igitur, aut minor perfectio medij entitatiua nihil refert, quominus Deus in illo, vel ex illo perfectissime cognoscat aliud obiectum; dummodo ad hoc cognoscendum sua natura tale medium obiectiue determinet: maxime, cum vis intellectiua Dei affatim supplere possit, quidquid defuerit ex parte talis determinationis, vt cognitio ex illa procedens perfectissima euadat, vt satis ex haecenus dictis comperitum est.

Propositio 2.

40 Cognitio, qua Deus ex se ipso cognoscit creaturas non abstractiua, sed perfectissime quiditatiua, siue intuitiua est.

Quoniam intellectus diuinus ad cognitionem abstractiuam moueri non potest, sed tantum ad perfecte quiditatiuam, siue intuitiuam, vt ex doctrina data disput. 23. quest. 6. a num. 150. & alias saepe repetita satis est notum.

41 Iam vero, quod creatura a Deo distincte, & in particulari, non vero confuse, & in communi cognoscatur, dum eas in se, & ex se cognoscit, certius est, quam, vt in quaestione vocari possit. Quia cognitio confusa, aut abstracta rationem communem prorsus repugnat Deo, vt diximus disput. 23. quest. 1. proposit. 3. & satis ex se notum est. De quo latius tractat Ruiz disput. 12. de Scient.

QVAESTIO IV.

Vtrum Deus vnā creaturam in aliā; aut etiam ex aliā cognoscat.

Propositio 1.

42 Deus plurimas creaturas in alijs creaturis cognoscit tanquam in medio, vel obiecto determinante.

Ita Ruiz disput. 12. de Scient. sect. 3. Ratio ex dictis in praecedentibus quaestionibus satis est nota. Quia multa imprimis sunt creaturae cum alijs connexae metaphysice. Ergo in illis non potest non cognoscere Deus eas, cum quibus connectuntur. Antecedens est certum. Consequentia ex saepe dictis liquet. Quia connectio metaphysica sufficiens determinatum est, vt Deus in re connexa terminum connexionis cognoscat. Nequit igitur eum non cognoscere. Deinde saepe alia creatura ad alias pertinet vel tanquam effectus, vel tanquam affectiones, vel aliter, adeo, vt ista sine illis cognitis comprehendere non possint; tamen cum illis metaphysice connectantur. Ergo, dum Deus huiusmodi creaturas, ad quas alia pertinent, perfectissime comprehendit, nequit non in illis eas alias, qua ad ipsas pertinent, cognoscere, vt potest quae ad posteriorum cognitionem, semel supposito, quod illa sint, non potest non per priores determinari ad eademmet comprehendendas perfectissime. Antecedens huius discursus etiam est certum. Et

consequentia ex superioribus dictis notissima. Per quam doctrinam concludemus disput. 27. quest. 8. Deum, dum perfectissime comprehendit voluntatem indifferentem, in ipsa consensum liberum eius cognoscere, supposito, quod ille sit. Praeterea, Deum in quouis aggregato creaturarum indiuisim considerato cognoscere singulas, ex quibus constat, tanquam partes in toto. Nec noui in quouis obiecto prout connotante alterum cognoscere connotatum tanquam terminum connexionis semiextrinseca connotantis; ex dictis etiam in praecedentibus palam est.

Propositio 2.

Deus eas omnes creaturas, quas cognoscit in alijs, ex eisdem etiam cognoscit diuersa cognitione.

Ratio ex dictis etiam petenda est. Quia, quotiescunque vnum obiectum ad aliud cognoscendum determinat, idoneum medium illud est, vt Deus aliud non solum in illo, sed etiam ex illo cognoscat. Aliundeque hic duplex cognoscendi modus est Deo possibilis, vt saepe vidimus. Ergo. Quod autem non abstractiue, sed perfectissime quiditatiue, siue intuitiue cognoscat Deus alias creaturas in alijs, & ex alijs; ex dictis etiam in praecedentibus satis, superque constat.

QVAESTIO V.

*Vtrum Deus cognoscat non entia.
Et qua ratione.*

44 Non ens bifariam usurpatur. Primo pro negatione, siue carentia cuiusvis entis positivi. Secundo pro chymera impossibili: nam, licet haec ex suo conceptu obiectiuo sit quid posituum; quia tamen neque existens est, neque potens existere, iure non ens dicenda venit; sumpto videlicet ente, prout plerumque solet, pro potente existere, aut etiam pro existente. Quidquid sit, si sumatur, vt sumi etiam potest, & solet, pro essente, aut pro potente esse id, quod vnumquodque seu possibile, seu impossibile de suo quiditatiue est, iuxta dicenda postmodum. De vtroque ergo isto non entium genere agendum est in hac quaestione.

45 Pro cuius, aliarumque subsequentium resolutione multa sunt mihi supponenda summata, ac breuissime ex ijs, quae latius scripta habeo in Pharo Scient. vbi per otium a Lectoribus legenda, recognoscendaque sunt pro exacta, & plena intelligentia eorum, quae scribemus in materia praesenti. Suppono ergo primo ex dictis in Pharo Scient. disput. 10. quest. 1. statum quiditatiuum rerum realiter distinctarum a Deo (qui nihilo differt a veritatibus obiectiuis quiditatiuis, ac prorsus necessarijs earundem rerum) realiter quoque ab ipso Deo distinctum esse, vt pote identificatum realiter cum rebus ipsis. Quod cum communi praesertim antiquiorum late probatum habeo ibi proposit. 1. contra Recentiores quosdam putantes, eiusmodi rerum statum cum Deo esse identificatum realiter; atque ita Deum ipsum esse vnicum veri-